

BREDASCHÉ

COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG-

EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS

BLAD.

Zaterdag

20 Julij

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCE NOORD-BRABAND,
 brengt ten kennis van het publiek, dat, ten gevolge van het uitvoeren
 van eenige reparatie-werken aan de bruggen te *Bergen-op-Zoom*, de pas-
 sage door de na te melden Poorten aldaar op de hierna aangegeven tijdstip-
 pen, zal zijn gestremd, en op de daarbij vermeldde wijze in de Communicatie
 zal worden voorzien:

1°. De *Wouppoort*, en de strekking van den grooten weg der 1ste Klasse
 N° 3, zal gesloten worden van en met den 23. tot den 31. dezer maand,
 als wanneer de Communicatie naar weggevallen zal kunnen plaats hebben,
 hetzij door de *Bosch- of Antwerpsche Poorten*, over de glacis en den
 weg naar de *Ketel* op den voorschreven grooten weg, hetzij door de *Steen-
 bergsche Poort*, langs de, zoogenaamde plantage, den weg naar *Moer-
 straten* en over de *Liniebrug*.

2°. De *Steenbergsche Poort*, en de strekking van den grooten weg
 der 2de Klasse N° 4, van en met den 1. tot den 12. Augustus daaraanvol-
 gende; zullende, staande dien tijd, de passage voor voetgangers plaats
 hebben, door de *Poterne Steenberg* en de *Lunet Tholen*; en voor Rij-
 en Voertuigen door de *Wouppoort* over de *Liniebrug* langs den weg
 naar *Moerstraten* en onder langs de zoogenaamde plantage.

3°. De *Bosch- of Antwerpsche Poort*, en de strekking van evenge-
 make weg, van en met den 13. Augustus tot en met den 13. September
 daaraanvolgende, met verlegging van de passage voor de Voetgangers alleen
 door de *Poterne Steenberg* en over het gerefranchieerd kistje; en voor Rij-
 en Voertuigen door de *Wouppoort* en van daar over de glacis buiten de
Boschpoort.

De Staatsraad, Gouverneur voorbeleid,
 BON. VAN DEN BOGAERDE

FRANKRIJK.

PARIS, den 17den Julij

De kamer der afgevaardigden heeft gisteren het budget van de
 binnenlandsche zaken afgehandeld, en is vervolgens tot de discus-
 sie van het budget van oorlog overgegaan. Aan het slot der zit-
 ting rees nog eene levendige discussie over de suiker-kwestie. Van
 de eene zijde werd voorgesteld om het des betreffend ontwerp aan
 de arde te stellen, aan de andere betwistte men het gouverne-
 ment het recht om bij ordonnantie de koloniale suiker te ontlasten.
 De minister van koophandel handhaafde dit recht, krachtens de wet
 van 1814, en aan de wederzijdsche handelen daarvan geheel op zich.
 Aan het einde van de zitting was eene korte discussie, dat
 het ontwerp betrekkelijk de suiker niet aan de arde zou gesteld
 worden.

Door het *Journal des Débats* wordt opgemerkt dat de minister
Delcambre voor het stellen aan de orde, de ministers *Festé*, *Cu-
 villé-Grainville*, *Euchatel* en *Schneider*, voor het adjournement
 stemden.

In de zitting van Heden is de kamer met de behandeling van het
 oorlogsbudget voortgegaan, en daarmede gevorderd tot het hoofd-
 stuk betrekkelijk de krijgsmagt in de afrikaansche bezittingen, over
 welker organisatie eene discussie rees, die bij het vertrek van den
 post nog voortduurde.

De parls hebben de ontwerpen voor de organisatie van den ge-
 neralen staf des legers en de vermeerdering der municipale garde
 aangehouden en de discussie aangevangen over het met Heden geslo-
 ten budget.

De *Journal des Débats* vermeldt heden van *Neailly* naar *St. Cloud*
 De *Journal des Débats* vermeldt vrijdag aanstaande aldaar verwacht.

Het schip *Le Bonaparte* is van de *gascogne* voor *Barbes* an-
 dermaal verzocht is in de *gascogne* op den *mont St. Michel*.

Een dagblad verzekert weder dat de heer *Dufaure* en *Festé*
 konne demissie aangeboden hebben.

Sedert eergisteren zijn de troepen van het *Parische* garnizoen
 niet meer geconsigneerd en de posten op derzelver gewone sterkte
 terug gehaald.

Te *Fontainebleau* zullen met den 15den Augustus 10,000 man
 infanterie en 4000 ruiters in een legerkamp verzameld worden.

Van wege den koning zijn besloten brieven aan de bisschoppen
 van Frankrijk gezonden, op ter gelegenheid der feestten den

20sten een lijkdiensst te vieren voor de slagtoffers der Julij-revolutie.
 In de hoofdstad worden reeds voorbereidselen tot die feesten gemaakt.
 Om te anderen bijvoert men zich om de houten galerijen die op de
Champs Elysées voor de tentoonstelling hebben gediend, weg te nemen.

— Uit *Bayonne* schrijft men dat een commissaris van het hoofdkwar-
 tier van *Espartero* aldaar aangekomen was, om eene som van zes
 miljoen realen voor het leger te ontvangen.

— De dood van den sultan heeft voor een oogenblik de aandacht
 van het algemeen in de hoofdstad getrokken en worden er reeds
 allerhande bijzonderheden desaangaande rondgedragen. In de gewone
 briefwisseling dezer hoofdstad wordt onder anderen van de ontvangst
 van een bijzonderen brief uit *Konstantinopel* van den 28sten gespro-
 ken (langs welken weg dezen brief gekomen is wordt niet gemeld)
 volgens welken *Mahmud* den vorigen dag op zijn uiterste gekomen, nog
 in 't bezit van al zijne verstandelijke vermogens, zijn zoon *Abdal-
 Medhed* aan zijn doodbed had laten komen en hem aangespoerd,
 om voor het oogenblik van den oorlog in *Syrie* af te zien en zich
 liever eerst op den troon te bevestigen. » De troonopvolging — had
 hij gezegd — die eertijds tot zulke verschrikkelijke gevolgen aanleiding
 gaf, heeft thans dezelfde gevaren niet meer, sedert de verdolging
 der *Janitzaren*; maar wij zijn niettemin nog van vijanden omringd
 en de oorlog moet voor het oogenblik vermeden worden. » De meer-
 derheid van den *Divan* was tevens voor den vrede door de *Euro-
 peasche* diplomatie overgehaald, en het gezonden bevel aan *Hafiz-
 pacha* was daarvan het bewijs.

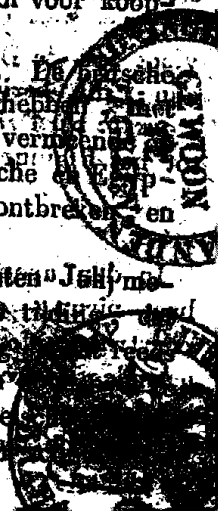
Van elders wordt gezegd, dat de Sultan op den 30sten bezwe-
 ken is aan eene hevige bloedsdwaas in de *Kiosh Teshmedge* op
 den *Aziatischen* oever. Voor zijn overlijden had hij al de rijksgroo-
 ten die zijne staatkundige gevoelens deelen, bijeengeroepen en hen
 bezworen zijn zoon te beschermen en al hunne pogingen aan te
 wenden tot bevordering van zijn onafgeaan werk: de hervorming
 der *Muzelmannen*. Allen hadden dit gezworen, alsmede trouw aan
 des sultans zoon. De sultan had hen daarvoor dank gezegd en
 vervolgens bevel gegeven om al de gevangenen voor schukken en de
 veroordeelden om staatkundige oorzaken op vrije voeten te stellen;
 de schanden der eerstevoerden had hij doen bevalen.

Samen met den Sultan waren den avond verleden toestand en den
 10den de sultans aan vergeten te schrijven, doch dit wordt algemeen
 niet geleefd. Zijn dood wordt hier overigens vrij algemeen als eene
 gebeurtenis beschouwd, geschikt om de bevrediging in het Oosten
 aan te brengen.

De zoon van *Mahmud*, die als sultan uitgeroepen is, is slechts 17
 jaren oud. De Turken zijn in het burgerlijk leven reeds met hun
 zesliende jaar meerderjarig, maar om op den troon op te volgen moe-
 ten zij 23 jaren hebben bereikt; daarom heeft de *Divan* een besluit
 van meerderjarigheid moeten nemen. Tot der raad van regentschap
 zullen hoogstwaarschijnlijk de beide schoonzonen van den Sultan be-
 hooren. De zamenstelling van het kabinet wil men hier weten,
 dat als volgt zou zijn: *Reschid*-pacha voor de buitenlandsche zaken,
Hafiz-pacha voor oorlog, *Ahmed-Fekih*-pacha voor binnenlandsche
 zaken, *Mustapha*-pacha voor inantien, *Noûri-Effendi* voor koop-
 handel, *Tahir*-pacha voor marine.

— Uit *Majma* heeft men berigten tot den 17den Julij. De *Perzische*
 scheepsmagt was na aldaar 15 a 20 dagen gelegd te hebben, naar
 overhaasting naar de *Dardanellen* gestevend, zoo men vernemen
 het berigt van het vrij ernstig gevecht tusschen de *Turksche*
 troepen, waarvan nog altijd de bijzonderheden ontbreken, en
 dat zelfs door velen in twiifel getrokken wordt.

— Uit *Bombay* wordt het volgende berigt van den 20sten Julij me-
 gedeeld. Een ander aangekomen koerier brengt de tijding dat
 de Sultan van *Lahore* *Ruhdel-Sing* op zijn uiterste lag, en
 een ander koerier gered stond om het berigt van zijn
 brengen, dien men ieder oogenblik verwachtte. De *Engel-
 zeten* steeds hunnen marsch naar *Kabul* voort, doch
 denzelfden nog al moeijlichkeiten te ontmoeten.

— Ter beurze hield de koers zich, met zeer weinig handel, op dezelfde hoogte. De notering was heden (17 Julij) 5 pCt. 111,70; 3 pCt. 79,45; Nap. r. 99,80; Sp. Ardoin 19¼; Rom. L. 101½.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 16den Julij.

De tijding van het overlijden des Sultans, gisteren alhier ontvangen, is te Konstantinopel op den 1sten dezer aan de buitenlandsche gezanten op de volgende wijze bekend gemaakt: »Dezen morgen, omstreeks den morgen, heeft, op Gods eeuwig raadshesluit, Sultan Mahmud Chan, de keizer der Osmanen, het tijdelijke verlaten, en hoogstdezelfs kroonprins, de doorluchtige, verhevene, magtige Sultan Abdul-Medschid Chan, den troon, van zijne voorvaderen afkomstig, gelukkig bestegen, en naar oude zeden en gebruiken des keizerrijs, de huldiging ontvangen van alle aanzienlijke ambtenaren, de hooge geestelijkheid, opperbevelhebbers der troepen, de ministers der Porte en staatsbeambten.»

Het Oostenrijksche regeringblad het bovenstaande mededeelende, laat daar nog de volgende bijzonderheden op volgen:

» Reeds twee dagen vóór het afsterven des Sultans, den 29sten Junij, was, zoewel aan Hafiz-pacha als als den Kapudan-pacha last gezonden, om daar waar de bevelen mogten ontvangen worden, met het leger en de vloot halt te houden.

» De volkomenste rust heerscht in de hoofdstad; alle gemoederen zijn echter met diep leedwezen vervuld. Bijzonder levendig gevoelen de in deze landen gevestigde Christenen het verlies van den overleden Monarch. Zij zullen de bescherming niet vergeten, welke hij hun bij elke gelegenheid verleende, evenmin als de verdraagzaamheid, welke hij tegen hen uitoefende, en die hem eene onverganke lijke aanspraak op hunne dankbaarheid verzekeren.

» Mahmud II was de dertigste Souverein van den stam van Osman, en de vier en twintigste die in Konstantinopel regeerde, sedert de verovering dier stad door de Osmanen, in het jaar 1453. Hierbij kan men voegen, dat hij den 20sten Julij 1785 is geboren, en alzoo bijna 54 jaren is oud geworden. Den 23sten Julij 1808 volgde hij zijnen broeder, Mustafa IV, op, en den 1sten Augustus van datzelfde jaar werd hij met de sabel van Osman plegtig omgord. Zijn opvolger, Abdul-Medschid, is geboren den 20sten April 1823, en dus eerst ruim 16 jaar oud. Hij heeft den troon onder een regentschap beklommen.

» Wanneer men de hoofdgebeurtenissen nagaat, welke voorgevallen zijn gedurende zijne een en dertigjarige regering, zoo bevindt men ongetwijfeld, dat menige gebeurtenis in den loop derzelve plaats gehad heeft, welke Europeesche gevoelens kwetsten, waarvan de aanleiding echter minder moet gezocht worden in het gemoed des sultans, als wel in de plaatselijke zeden en gewoonten, en ook aan menige harde noodzakelijkheid moet toegeschreven warden. Het kan niet in twiifel worden, dat de monarch, het goede ernstig wilde, verlichting zocht, en zich boven eene menigte vooroordeelen verhef welke de beschaving in den weg stonden, en tot welker bestrijding geen geringe moed noodzakelijk was. De dood verraste hem, eer hij nog in staat was alle plannen door te zetten, welke hij, voor het welzijn zijn rijks, op het oog had. De geschiedenis zal hem in alle gevallen onder de Osmannische Vorsten eene uitstekende plaats aanwijzen.

De bijzondere berigten uit Wenen tot den 10den Julij door de Augsburgsche Zeitung medegedeeld, houden genoegzaam dezelfde bijzonderheden als door den Beobachter vermeld worden. Alleen wordt in deze berigten gezegd, dat de sultan reeds in den namiddag van den 28sten Junij overleed, maar dat zijn dood tot den 1sten Julij werd geheim gehouden, als wanneer dezelve door herauten in de hoofdstad werd bekend gemaakt. De bevelen waren den 29sten naar het leger van Hafiz-pacha en naar de vloot van den Kapudan-pacha afgevaardigd, om halt te maken ter plaatse waar beide zich bevinden zouden, dus, welligt nog op des sultans naam, maar toch eerst na zijnen dood genomen.

De gewone berigten uit Konstantinopel door het gemelde Augsburgsche blad medegedeeld, gaan nog slechts tot den 27sten. Toen reeds werd het sterven van Mahmud als op handen beschouwd. Van het hoofdkwartier der Seraskiers had men niets naders vernomen. Een deel der vloot zou de Dardanellen verlaten en voor Scio ten anker gekomen zijn; dit bericht werd echter in twiifel getrokken. De Admiraal Roussin bleef zich alle moeite geven, om het bevel van Hafiz-pacha tot het beginnen der vijandelijkheden, te doen intrekken.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 17den Julij.

In den avond van eergisteren (maandag) hebben er te Birmingham nieuwe en zware oproerige tooneelen door de zogenaamde chartristen verwekt, plaats gehad. Reeds den geheelen dag van maandag verkeerde de stad in een staat van gisting. Op den middag werd door de straten rondgeroepen dat er des avonds weder eene maseting zou gehouden worden. Later schoorde het volk te zamen en werd door lieden toegesproken, die zich reeds bij de vorige onlusten hadden onderscheiden. Ten zeven ure kwam een

grootte volkshoop de stad binnen onder voorgeven van de vroeger gearresteerde hoofdleiders, Collins en Lovett, die onder borgtocht ontslagen waren, ten hunnent te geleiden. Te negen ure begon de woeste hoop de magazijnen en winkels te plunderen van de lieden die als vijandig gezind tegen de chartristen bekend stonden. Verscheidene huizen werden in brand gestoken en ging de woeste hoop met het werk der vernieling in den nacht voort zonder dat de autoriteit zich in staat bevond om den moedwil krachtadig te beteugelen. In al de gouvernementen-gebouwen werden de glazen ingeworpen; eerst ten een ure is men de branden kunnen meester worden. Twee huizen waren geheel vernield, tien andere beschadigd en uitgepluimd. In de straten werden eene grote hoeveelheid meubelen en andere voorwerpen verbrand. In den morgen van Dingsdag waren de troepen weder onder de wapenen geroepen en doorkruisten patrouillen de straten.

Luidens bijzondere berigten is de arbeid in de industriële fabrieken van Birmingham en de omstreken gestaakt en verkeerde men in de andere manufactuursteden en zelfs te Londen in een gerings gerustheid.

In den omtrek dezer stad zal op eergisteren avond eene vergadering van omtrent 5000 personen gehouden. Verscheidene lieden lieden redevoeringen en stelden het volk besluiten vóór, om de autoriteiten van Birmingham te berispen wegens derzelve gedrag jegens de chartristen. Deze besluiten werden met gejuich goedgekeurd.

— In de zitting van het hoogerhuis van gisteren avond hebben de ministers, van wege lord Wellington en anderen, scherpe verwijtingen moeten verduren, over de onbegrijpelijke laauwheid door de overigheid van Birmingham aan den dag gelegd.

— De gemelde gebeurtenissen te Birmingham hebben de kansen ter beurze gedrukt. Gisteren stonden dezelve: de 3 pCt. gec. 91½; Nederl. 2½ pCt. 54½; de 5 pCt. 103½; Sp. Ardoins 19¼; uitgeat. 8 drie achtste; Portugal de 3 pCt. 2½; Braz. 7½.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 18den Julij.

De zitting der wetgevende kamers van 1839—1840 zal naar men zegt in den loop der maand september geopend worden. Men hoopt op dat tijdstip den uitslag van den arbeid der financiële commissie, die te Utrecht vereenigd is, bij uitlating de schuld betreffende, te kennen, en zal het gouvernement alsdan ontwerpen betrekkelijk dit belangrijk punt voordragen; de kamers zullen zich met den achterstand bezig houden, en de begrotingen van ontvangsten en uitgaven zullen voor het einde van het jaar kunnen afgedaan zijn.

— Door het kiescollege van Hasselt is de minister van buiten- en binnenlandsche zaken, de heer de Keyser, tot de kamer van vertegenwoordigers met 472 van de 500 stemmen gekozen. Men vindt hierin een nieuw bewijs van de overdrijving derzelve die in het verleden voorjaar de gezandheid van het gouvernement om tot de besluiten der conferentie toe te treden, voorstelden als door de meerderheid der Belgen, vooral in die gewesten, die aan de af te scheidene gedeelten grensden, haag afgekeurd te worden. Het tweede gekozen lid te Hasselt was de heer Ravinmakers, president van de regtbank te Tongeren, die 307 stemmen verwierf. Het vroeger lid der kamer, Pollens, had slechts 181 stemmen.

— Een dagblad van Mons, *le Moderneur*, houdt de volgende regelen, die wel eene nadere bevestiging zullen behoeven, om voor nauwkeurig te kunnen gehouden worden: »Men verzekert, dat het bevel tot slegting van de fortificatie werken dezer stad alhier ontvangen is. De arbeid voor de fortificatie moet buiten de Berlaumontsche poort begonnen worden. Soldaten van het korps mineurs worden onverwijld gewacht om met het werk te beginnen. Van al de militaire gebouwen zou niet alleen het arsenaal behouden.»

— *l'Independant* vermeldt de benoemingen van de heeren P. Noijer, C. Materaz, graaf C. de Louvaincourt, tot eerste secretarissen van legatie; de eerste te Rome, de laatste te Wenen; de burggraaf A. Vilain XIII, zou als tweede legatie-secretaris van Wenen naar Berlijn gaan.

— Op den 5den augustus zal de inwijding plaats hebben van de zijtakken van het kanaal van Charleroi. Deze zijtakken bestaan in twee kanalen en twee spoorwegen naar het centraal punt der kolennijnen leidende.

— Men zegt dat de koning en koningin heden naar Paris zullen gaan.

— Men leest in het *Journal d'Anvers*: De formaliteiten die aan het eerste bureau te Lillo moeten in acht genomen worden, zijn van dien aard, dat zelfs onze krabben- en garnalen vissers hunne verklaring moeten doen, en de rivier niet overvloedig met voorzien van een bewijs dat zij bij hunne komst niets moeten afgeven. Deze ongelukkige visschers, met hunne vangsten van tien tonnen inhoud, na gedurende tien jaren door de Hollanders gekweld te zijn, worden thans op nieuw door de Belgische douane gekweld. De vrijheid van de Schelde is slechts een naam, en de Hemel weet, wanneer daaraan een einde zal komen. Hetzelfde blad vermeent, dat wanneer men bij die kwellingen de vorderingen van den Hollandschen

toelagen voegt, het vroegere *status quo* bij den tegenwoordigen toestand vergeleken, nog te verkiezen was.

— De opening van den spoorweg van Gent naar Deinze is op den 25sten Augustus bepaald.

— Het eerste regiment jagers te paard is van Mechelen naar Brussel gekomen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Juli.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal is gisteren wederom bijeen gekomen.

Ten half drie ure werd de vergadering onder het voorzitterschap van den *Mr. M. de Jongh van Oostland* geopend.

De *Mr. J. M. van der Tromp* hebben aan de vergadering een aantal ontwerpen van landbouwtrouwen, de vergadering laat te wouen.

Zijne gerekenen twee koninklijke boodschappen, waarvan in gevolge art. 8 der grondwet, en de kamer mededeeling gedaan wordt van de door den Nederlandschen Regering met die der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, en met de Staten van het Deutsche tolvorbond gesloten tractaten. — Aangenomen voor kennisgeving.

Wordt voorgelezen eene koninklijke boodschap, houdende kennisgeving van de veranderingen, die er ten aanzien van het beheer van het Departement van Oorlog hebben plaats gehad, van de benoeming van den Prins Veldmaarschalk, en van de aftreding van Prins Frederik. — Aangenomen voor kennisgeving.

Is ontvangen eene kennisgeving van Z. M., waarbij aan de Vergadering mededeeling gedaan wordt, dat het huwelijk van Z. K. H. den Prins van Oranje met H. K. H. Prinses Sophie van Württemberg, den 12den Junij te Stuttgart voltrokken is. Z. M. geeft aan de kamer van deze koninklijke gebeurtenis kennis, en houdt zich overtuigd van de gevoelens van deelneming der Staten-Generaal bij het ontvangen van deze kennisgeving.

Op het daartoe door den voorzitter gedane voorstel, wordt besloten om Z. M. op de gewone wijze, bij een adres, de deelneming van de Staten-Generaal wegens deze heugelijke gebeurtenis te betuigen.

Ter opstelling van een zoodanig adres wordt eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *Schinkel, Hage, Hout, Huisman en van der Schueren*, welke commissie ten half elf ure is bevestigd, een ontwerp van adres aanbiedt.

Zij ontvangen eemige missiven van de Eerste Kamer, daarbij berichtende, dat zij zich met onderscheidene, door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen heeft vereenigd. — Aangenomen voor kennisgeving.

Is ontvangen een verzoekschrift uit Gent, waarbij een pensioen verlangd wordt. — Verzending naar de daartoe bestaande commissie.

De heer van de Poll biedt, namens den schrijver, *Mr. van den Honert*, de laatste aflevering aan van het door denzelfden vervaardigde boekwerk voor de Burgerlijke Regtsverordering, waarmede dit werk alzoo voleindigd is. — Dit stuk zal in de boekery worden geplaatst.

Is aankomen van een brief van Z. M. den Minister van landbouw, waarin door den Koning gelast is, om een openbare vergadering der kamer te geven, van welke kennisgeving mededeeling te doen.

Vervolgens is overgegaan tot de zamenstelling der afdelingen voor de maand Juli, en zijn tot derzelver voorzitters en ondervoorzitters benoemd, de heeren 1. *ald. Dijkmeester* en *van de Poll*; 2. *ald. van Swinderen* en *Colper-Hoofst*; 3. *ald. Cats* en *Röell*; 4. *ald. van Leeuwen* en *Wijn*; 5. *ald. Luzac* en *van Rappard*.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, zoo werd de vergadering tot heden gescheiden.

— Uit 's Gravenhage schrijft men ons van gisteren:

Heden is er groot filicitatie en cour van voorstelling in het hof van H. K. H. den Erfprins en de Erfprinses van Oranje, geboortedag van H. K. H. Prinses Sophie, die heden van den Prins van Oranje, de Staten-Generaal, de generaals en vlag-officieren, ten hove zijn voorgesteld geweest. Heden avond ten half acht ure zullen de danses worden toegelaten.

Heden middag is er diner bij Z. M. op het Huis ten Bosch.

Gisteren is in de residentie overleden de graaf *D. Duchastel*, generaal-majoor, opperjager-meester van Z. M., en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Morgen zal ook de Eerste Kamer der Staten-Generaal eene vergadering houden, om van regeringswege eene staatkundige mededeeling te ontvangen.

— Omtrent de luisterrijke illuminatie te 's Hage van woensdag avond geeft de *Staats-courant* het volgende verslag:

» Sedert vele jaren heeft in deze residentie geene illuminatie plaats gehad, zoo algemeen en schitterend, als die, waarmede gisteren avond de aankomst van H. K. H. den Erfprins en de Erfprinses van Oranje is gewierd. Het paleis van den Koning, dat van den Prins van Oranje en dat van Prins Frederik, met het daaraan grenzende huis, hetwelk nog steeds naar den geleerden *Meerman* genoemd wordt, waren, ieder in eenen anderen smaak, maar allen op het schitterendst en tot aan het dak toe verlicht. De met veelkleurige lampions prijkkende ster en kroon, die boven den koepel van het paleis des Prinses van Oranje uitstaken en rondom welke de Nederlandsche en Württembergische vlaggen wapperden, deden eene tooverachtige werking. Behalve de eerepoorten, die op verschillende punten van stadswegen waren opgericht, prijkte op het Plein voor het paleis des Erfprins, een rijk verlichte, hooge kolom, door vier trophoen omgeven, die met slingers van lampions verbonden waren. Gedurende den geheelen avond liet zich een vrolijke muziek van een verlicht orkest, op hetzelfde plein opgeslagen, hooren. De opgenoemde hoofpunten der illuminatie waren als verbonden door het licht, dat van de bijzondere woningen der ingezetenen afstraalde. De grootst mogelijke verscheidenheid kenmerkte deze algemeene verlichting der straten, maar overal zag men de voorletters der namen van den Erfprins en zijne gemalin blinken. Zelfs in de huizen der schamele ingezetenen heetschte een helder licht en waren de woningen door festoenen van eikenloof verbonden. Eene ongehoord talrijke volksmenigte en eene menigte rijtuigen vervulden tot laat in den nacht, onder vrolijk gejuich de straten, en de geestdrift steeg ter top, toen men op het drukste van het feest, H. K. H. den Prins van Oranje met zijne gemalin, den Erfprins met zijne jeugdige gade en de beide andere jonge prinsen, in open rijtuigen langzaam door het gewoel rijden en bliken geven zag, dat het hun goed aan het hart deed zien als te vermengen met een volk, dat hen en hun geslacht lief heeft. Het fraaije weder begunstigde het feest, dat door geen ongemak is gestoord en bij vele duizenden, die daaraan deel hebben mogen nemen, levenslang eene streelende herinnering zal achterlaten.

— Bij besluit van Z. M. van 24 II. zijn de functien van tijdelijken directeur speciaal van politie te 's Hertogenbosch en te Rotterdam, metzaders die van tijdelijken commissaris speciaal van politie te Breda, Bergen-op-Zoom, Boxmeer, Waalwijk, Tilburg en Eindhoven, ingesteld in de maanden oktober en november 1830 en januarij 1831, afgeschaft, en de ambtenaren welke die functien bekleedden, als zoodanig eervol ontslagen; terwijl bij het voormeld besluit tevens bepaald wordt, dat de aftredende directeur speciaal en commissarissen speciaal van politie, *B. A. Fallée* te 's Hertogenbosch, *F. J. van der Werken* te Boxmeer, in afwachting van radere voorzieningen te hunnen opzichte, tot het einde van dit jaar het volle bedrag hunner jaarwedde zullen behouden.

H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden is, in den avond van den 12, te Bonn aangekomen, en heeft den volgenden dag hare reis voortgezet.

— Registreren is, in de residentie, de vier en twintigste vergadering van de synode der Nederlandsche hervormde kerk, op de zanddijk van de legers te veld, hun materieel, munitien, enz., in den loop dezer maand, in de magazijnen van oorlog inleveren.

Uit Haarlem meldt men dat het materieel van de batterij veld-artillerie, aldaar in bezetting, dezer dagen te scheep naar Naarden zal worden vervoerd, om aldaar te worden opgelegd.

— Op den 15den dezer heeft te Leeuwarden bij gelegenheid der jaarmarkt de gewone jaarlijksche harddraverij plaats gehad. Achtien paarden namen aan den wedloop deel, van welke eindelijk de bruine kortstaart merrie *Willemijntje*, van den heer *A. van der Hoop* te Amsterdam, den van stadswegen uitgeloofden prijs behaalde bestaande in eene buitengewoon fraai bewerkte zilveren koffijvaas; terwijl deszelfs mededinger, het bruinbles langstaart merriepaard, *het Bakkertje* genaamd, van den heer *H. Torrings* van Zuurdiik, provincie Groningen, de uitgeloofde premie, eene keurig bewerkte zilveren tafel-tabaksdoos en dito komfoor, verwierf. Een talrijke schaar aanschouwers door het fraaije weder uitgelokt, woonde dit nationaal feest bij, dat tot algemeen genoegen en in de beste orde is afgelopen.

— Uit Maastricht schrijft men van den 16den dezer, dat de leden der beide commissien van delimitatie naar het groothertogdom Luxemburg vertrokken zijn, ten einde aldaar ter plaatse de moeijelijke heden te regelen die omtrent de grensscheiding zijn gerezen.

De leden dier commissie worden na een tijdsverloop van vijftien of twintig dagen te Limburg terug verwacht.

— In de maand Junij jl. zijn door het kanaal van Veorne 625 zeeschepen gepasseerd, te weten 186 te Hellevoetsluis binnengekomen en 88 uitgevaren.

In de *Arnhemse Courant* van zaterdag 6. juli jl., vindt men een brief, uit *Arnhem* geschreven, en geteekend X, betrekkelijk de aanbevelingslijst door het hof van Gelderland, krachtens artikel 63 W. R. O. aan de staten van dit gewest ingezonden. Daarin beklagt de schrijver zich niet over eene, door ons ongepast geoordeelde, openbaarmaking der aanbevelingslijst, maar wel daarop, dat het geheim eerst is opgeheven, toen de opening van de vergadering der prov. staten reeds geschied was, en dat bij eene spoedige opmaking der lijst door de staten, krachtens de bepaling der grondwet te maken, de leden van dit collegie geen genoegzame gelegenheid hadden, om naar de aanbevolene personen te informeren. Wijders beklagt zich de schrijver, dat er een piep-jong-mensch, van wiens buitengewone bekwaamheden men nooit gehoord heeft en die uit eene andere provincie komt, op die lijst geplaatst is. Indien wij ons hier niet bedriegen, wordt hier gedoeld op den kantonregter te Nijmegen. Maar wie hier ook bedoeld zij: vreemd aan die provincie, waar de zaak plaats heeft, maar daarentegen juistende voor de beginselen, heeft geheel iets anders onze aandacht getrokken: dit naamlijk, dat het hof in Gelderland, naar huld van artikel 63, eene aanbevelingslijst opmakende, het tweede lid van dat artikel, met 49ste door wet heeft over het hoofd gezien. Dit schijnt althans daarvan te blijken, dat wij op die lijst aantreffen den naam 1. van den baron MACKALI, kantonregter te Nijmegen: 2. dien van der heer VISCERA BOURCIS, wethouder der stad Arnhem. Wij onthouden ons van alle persoonlijke aanmerkingen, om de alles afdoende redenen, dat wij die beide personen volstrekt niet kennen; maar wij komen op hunne betrekking in de maatschappij. Vooreerst dan, komen in aanmerking op de aanbevelingslijst de leden der regtbanken van eersten aanleg, en die van het openbaar ministerie bij dezelve; en wij gelooven met den wetgever, dat er in een zoo uitgebreid gewest als Gelderland, hetwelk vier arrondissements-regtbanken telt, er genoegzame stoffe voorhanden wezen mocht, om eene lijst van zes personen te vormen, waardig om in het hof zitting te nemen; vooral als men indachtig is, dat onder dat woord leden niet de regters plaatsvervangers geteld worden, zoo als in artikel 49 voor de regtbanken; waarbij voorts komt dat die personen niet tot in hunne betrekking moeten hebben waargenomen. Zou men willen bewyzen dat een zoodanig getal daarin niet kan gevonden worden? dit zou bedriegend zijn. Tot die personen bepaalt intusschen zich de Wet: zij spreekt van geen kantonregters. Alleen dan, wanneer deze gedurende vijf jaren huus functien met lof en ijver hebben waargenomen; wanneer zij bovendien in rechten zijn gegradeerd; komen zij in aanmerking voor bevordering, niet bij het hof, maar om lid der arrondissements-regtbank te worden. De wet verlangt, dat er eene gradueele opklimming plaats hebben zal; daarom noemt zij de kantonregters eerst na de substituit-officieren, griffiers en plaatsvervangers enz. Het ligt dus, geenszins in den geest der wet, om een kantonregter, die nog geen vijf jaren als zoodanig gefungeerd heeft, op eene aanbevelingslijst voor kandidaat als raadsherr te plaatsen. Het hof van Gelderland schijnt dus de intentie des wetgevers niet gewat te hebben, te meer daar op die aanbevelingslijst, na dien kantonregter, nog een regter plaatsvervanger geplaatst wordt, te wiens opzichte hetzelfde geldt als wat over den kantonregter gezegd is. Ten tweede, zagen wij met verwondering op die aanbevelingslijst den naam van den wethouder der stad Arnhem, van wien volstrekt niet gemeld wordt, dat hij eeuwe regterlijke waardigheid zoude bekleeden. Zijn Ed. bezit die inderdaad niet, daar hij voor het plaatsvervangers-amt bij de regtbank bedankt heeft (*); en is het dus dubbel vreemd, dat men iemand dienambte tot Raadsheer wil voordragen, met voorbijgang van alle andere regterlijke ambtenaren. De wet verbiedt het wel niet uitdrukkelijk; maar het strijdt tegen den geest der wet; en het dienambte plaatsen als Raadsheer, van personen die geene regterlijke betrekking vervullen, is een doorn in het oog van alle ambtenaren die in de regtbanken geplaatst zijnde, meenen door een ijverig en lofwaardig gedrag eenmaal het Raadsheers-amt te zullen mogen bekleeden. Wanneer er geene opklimming plaats heeft, ieder in zijne afzonderlijke functien, dan wordt het uitzigt op bevordering verduisterd, en de wedijver om zich ten beste te onderscheiden weg-

(*) Mr. H. G. VISCERA BOURCIS werd tot Regter Pl. der arrond. Regtb. te Arnhem benoemd bij K. besk. van 16. Sept. 1838, en bij besk. van 10. April 1839 van de aanvaarding dier functien verschoond.

genomen; de bepaling van artikel 60 hielden wij voor een voortreffelijk uitgedacht middel, om ons land te begifigen met kundige en lofwaardige regters; want dat uitzigt op bevordering wakkerthuppen ijver geduriglijk aan; maar wordt die bepaling en soortgelijke in de organieke wet op het regtswezen voorkomende, list gerocht; houdt men zich daar niet aan, zelfs bij eene eerste opmaking der lijst, en dit nog wel bij een Hof, wat zullen de Staten zich dan niet al vrijheid daaromtrent toekennen; en, weg is de bedoeling der wet. Maar hooger dan alle lokale belangen of considerations, staat het geëerbiedigd Hoofd van den staat; en de Regering zal ongetwijfeld de wet handhaven naar den geest en de letter, in 's lands belang.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING.
VAN GEND & LOOS,
101 te AMSTERDAM.

De Ondernemers hebben de eer te berigten, dat zij met 15. Junij 1839 hun TWEEDE DIENST tusschen Amsterdam en Antwerpen, EEN zullen herstellen, door middel van twee wagens, die 4 1/2 ure met hunne rijtuig naar Antwerpen zullen duren, en over Utrecht, Gochelaren en Breda, tusschen dien deselfde avond te Antwerpen zal aankomen.
Het uur van afdijken hunner dienst op 1°. dezer geannonceerd, en over Haarlem, 's Hage, Delft, Rotterdam, Dordt en Breda naar Antwerpen, blijft bepaald van Amsterdam, des avonds 8 3/4 ure.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad 's Hertogenbosch, maken aan de daarbij belanghebbenden bekend, dat uit hoofde de staat van beleg, waarin de vesting zich bevonden heeft, is opgeheven, de KERMIS wederom te naar ouder gewoonte, zal plaats hebben en invallen, op den vierden Zondag in Augustus aanstaande, alsmede dat de loting voor de standplaatsen geschieden zal op Donnerdag den 22. bevorens, op het stadhuis des morgens om elf ure; zullende alle brieven, dienangaande als ook van tenten, waarin vertooningen worden gegeven, vrachtwij moeten gezonden worden aan den heere Commissaris van Politie dezer stad, aan wien men voor de loting zal moeten doen blijken, dat men van behoorlijk patent voorzien is, om de kermissen bij te wonen, met opgave der grootte van kramen en tenten, in de Nederlandsche maat. Met verdere kennisgeving, dat alle Dobbelaars, Planctlezers, Rijfelaars en dergelijken, niet zullen worden geduld en ongepatenteerde kooplieden, bedelaars en landloopers naar de bestaande wetten zal gehandeld worden.
Haarlog, den 2. Junij 1839.
Burgemeester, G. M. VAN DER VEN, voornoemd,
A. G. VERHEYEN,
Ter ordonnantie van dezelven,
G. M. VAN DER VEN.

TE KOOP:

Eene BRANDSPUIT en WAGEN, met 36 ellen LEDEREN en 37 ellen LINNEN DARMEN, en verdere Benodigdheden.
Te bevragen bij den Heer Burgemeester te 's Princenhage.

Bij R. WEDFS DE SWART, te Vlissingen, is van de pen gekomen:
BIJDRAGEN TOT DE BOUW- EN NABUURLIJKE WETSCHAPPEN. Derde Bijdrage, bevattende de oplossing der gewichtige Vraagstukken:
1°. Omtrent de zamenstelling, eigenschappen, de uitslechte en betrekkelijke deugd der zamenstelling, eigenschappen, de uitslechte en betrekkelijke deugd van den schelpkalk en steengruis. 2°. Nopens de zamenstelling, eigenschappen en deugd der steenkolen- en turfzand, en 3°. Omtrent de voordeeligste menging of verhouding van de zamenstellende deelen der metselspecien, in het algemeen.
Door W. F. CAMP, 2den Kapitein-Ingénieur. . . 6000.
Voorts worden van denzelfden Schrijver gedebiteerd, de, bereids door de meeste Heeren Provinciale Gouverneurs, aan de Gemeente- en Polder-Bevaren aanbevolene EERSTE en TWEEDE dezer BIJDRAGEN, inhoudende de beschrijving van een Nieuw Metselverband, mitsgaders enige voorschriften omtrent de wijze van zamenstelling en het onderhoud van Buitouwen, en het verslag van Proefnemingen, nopens het bindend vermogen van onderscheidene Metselspecien, enz. De prijs van dezelven is 1.70, die der 2de f 1.70.
Wordt almede, voor rekening des Schrijvers uitgegeven:
MEMORIE OVER DE VERSCHILLENDE WETEN, bevattende de ontwikkeling van krachtige verdedigingsmiddelen, in het bijzonder ten aanzien van Nederland. . . 2.00.
De bovenstaande Werken worden te Commissie verkonden, maar moeten voor een redelijke som onbested worden.